

Protokół

Protokół z XXVII posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

Poczdnam, 3 czerwca 2016 r.

Na posiedzeniu jubileuszowym z okazji 25-lecia istnienia Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej oraz 25-lecia podpisania *Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy* Komisja wyraża zadowolenie z osiągniętych w tym okresie rezultatów. Komisja podkreśla jej szczególny wkład w kształtowanie pełnej zaufania współpracy i przyjaznych stosunków między Polską a Niemcami na przestrzeni ubiegłych 25 lat. W tym kontekście Komisja podkreśla konieczność kontynuacji swoich działań także w przyszłości, w celu dalszego wspierania współpracy regionalnej i przygranicznej między Polską a Niemcami.

Komisja z zadowoleniem odnotowuje dużą liczbę wydarzeń politycznych i społecznych na wszystkich płaszczyznach w Polsce i Niemczech z okazji obchodów jubileuszu 25-lecia polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy.

1. Zalecenia

- *Współpraca przygraniczna* -

- 1. Połączenia kolejowe:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje fakt wejścia w życie w dniu 27 kwietnia 2016 r. *Umowy o współpracy w dziedzinie komunikacji kolejowej przez polsko-niemiecką granicę państwową* i wyraża zadowolenie z pomyślnego przebiegu pierwszego polsko-niemieckiego Szczytu Kolejowego, który odbył się 11 września 2015 r. w Poczdnamie i przyniósł konkretną poprawę w ruchu kolejowym między obydwojma krajami. Komisja sugeruje, by w roku 2016 zorganizować kolejny polsko-niemiecki Szczyt Kolejowy w celu znalezienia rozwiązań aktualnych kwestii w dziedzinie transgranicznego ruchu kolejowego. Ponadto Komisja z zadowoleniem odnotowuje uruchomienie bezpośrednich połączeń kolejowych pomiędzy Zieloną Górą a Berlinem i Gorzowem Wlkp. a Berlinem oraz Pociągu do Kultury między Berlinem a Wrocławiem w związku z organizowanymi wydarzeniami w Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Komisja podkreśla, iż Pociąg do Kultury stanowi niejako sygnał na rzecz przywrócenia stałego połączenia kolejowego między obydwojma miastami.

Komisja rekomenduje władzom krajowym i regionalnym oraz zaangażowanym przedsiębiorstwom transportowym i zarządcom infrastruktury w Polsce i Niemczech dalsze podejmowanie wspólnych wysiłków na rzecz wspierania konkretnych przedsięwzięć w ruchu transgranicznym oraz rozbudowy transgranicznych linii kolejowych (np. bezpośrednich połączeń między Gorzowem Wielkopolskim, Zieloną Górą, Wrocławiem, Szczecinem, Poznaniem a Berlinem oraz Wrocławiem a Dreznem). Podkreśla ponadto konieczność budowy efektywnej, interoperacyjnej infrastruktury kolejowej w międzynarodowym ruchu pasażerskim i towarowym. Połączenia transgraniczne między Polską a Niemcami są nieodzowne jako kluczowe elementy międzynarodowych połączeń dalekobieżnych takich jak np. Kijów-Paryż,

Moskwa-Berlin lub Sztokholm-Wiedeń i wymagają w tym celu odpowiedniego finansowania na szczeblu narodowym. Komisja zaleca również, by Grupa Robocza Transport Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej w swojej pracy obok kwestii rozbudowy infrastruktury transgranicznej kładła w przyszłości nacisk na możliwe wsparcie ruchu transgranicznego ze środków UE, zwłaszcza w świetle rozwoju i wprowadzania przyjaznych dla środowiska naturalnego, innowacyjnych rozwiązań w transporcie kolejowym.

2. **Ratownictwo medyczne:** Komisja zaleca, by w ramach „Wspólnej Komisji”, o której mowa w art. 10 *Umowy ramowej*, pilnie wyjaśnić otwarte kwestie interpretacji zapisów *Umowy ramowej o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym*, co umożliwi podpisanie porozumień określających warunki i zasady współpracy w obszarze przygranicznym.
3. **Procedura konsultacyjna Komisji Europejskiej:** Komisja Międzyrządowa zaleca kontynuowanie wspierania współpracy transgranicznej, także po zakończeniu obecnego okresu programowania w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej Interreg. W tym kontekście Komisja Międzyrządowa podkreśla stałe zaangażowanie Euroregionów na rzecz zniesienia przeszkód oraz poprawy współpracy na szczeblu społeczeństwa obywatelskiego, szczególnie przy wykorzystaniu funduszy dla projektów spotkań. Komisja zwraca się do instytucji krajowych z prośbą o wspieranie regionów granicznych w kontaktach z Unią Europejską w ich dążeniu do przewyższania trudności strukturalnych związanych z istnieniem granicy.
4. **Kontynuacja współpracy w grupach roboczych:** Komisja zaleca, by współpraca pomiędzy corocznymi posiedzeniami Komitetu w razie potrzeby kontynuowana była w ramach funkcjonujących Grup Roboczych.

- Współpraca międzyregionalna-

5. **Migracja i integracja:** Komisja uznaje stanowisko Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej, że podczas swojego kolejnego posiedzenia nawiąże do kwestii dotyczących migracji i integracji, z uwagi na duże zainteresowanie tą problematyką. Komisja pozytywnie odniosła się do zapowiedzi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego zorganizowania w Krakowie polsko-niemieckiej konferencji na temat migracji i integracji.
6. **Regionalne strategie energetyczne:** Komisja podkreśla ogromne znaczenie współpracy transgranicznej w dziedzinie energetyki w Europie i stwierdza, że Polska i Niemcy stoją w obliczu podobnych wyzwań w tej dziedzinie. Komisja podkreśla konieczność kontynuacji wymiany doświadczeń w tej dziedzinie nie tylko w regionach przygranicznych, lecz także w ramach współpracy międzyregionalnej. Komisja rekomenduje rządowi oraz samorządom lokalnym wspieranie wspólnych projektów polsko-niemieckich w dziedzinie edukacji i badań naukowych oraz wspieranie współpracy między przedsiębiorstwami w dziedzinie energetyki.
7. **Kontynuacja pracy w formie posiedzeń w grupach roboczych:** Komisja sugeruje Komitetowi ds. Współpracy Międzyregionalnej, by zachował wybraną w tym roku po raz pierwszy formułę posiedzeń Komitetu w dwóch odrębnych tematycznie grupach roboczych.

- Gospodarka przestrzenna -

8. **Wizja obszaru powiązań:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje informację o postępach prac grupy roboczej Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej nad „Wspólną Koncepcją Przyszłości 2030 dla polsko – niemieckiego obszaru powiązań” a zwłaszcza aktualną dyskusję na temat wspólnej identyfikacji z obszarem posiadającym wspólną historię. Komisja z zadowoleniem odnotowuje, że prace nad Wspólną Koncepcją Przyszłości po kolejnych konsultacjach publicznych zostaną zakończone pod koniec 2016 roku. Komisja wyraża ponadto zadowolenie z faktu, że prace nad wdrożeniem Koncepcji już zostały rozpoczęte oraz że Komitet w 2017 roku wypracuje plan dalszych działań na rzecz wdrażania Koncepcji.
9. **Portal internetowy:** Komisja z zadowoleniem odnotowuje, że uruchomiono portal internetowy zawierający informacje na temat transgranicznej współpracy w dziedzinie planowania przestrzennego. Komisja wyraża przekonanie, że jest to znakomite narzędzie do wymiany wiedzy i umacniania wspólnej identyfikacji z regionem. Komisja zaleca wszystkim komitetom działającym w jej ramach przedstawianie Komitetowi ds. Gospodarki Przestrzennej istotnych informacji, które mogą zostać opublikowane na portalu.
10. **Planowanie przestrzenne obszarów morskich:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje informację o postępach, jakie grupa robocza ds. morskiego planowania przestrzennego poczyniła podczas III posiedzenia w dniach 26 – 27 kwietnia 2016 roku w Warszawie. Spotkanie było owocne z uwagi na wzmocnienie współpracy w zakresie planowania przestrzennego obszarów morskich oraz kontynuację stałego dialogu na temat Bałtyku jako wspólnego obszaru, wymagającego wspólnego zarządzania. Praca ta jest ważnym elementem w ramach wdrażania dyrektywy UE dotyczącej planowania przestrzennego obszarów morskich.

- Edukacja -

11. **Nauczanie języka:** Komisja zaleca dalszy rozwój nauczania języka polskiego jako ojczystego w krajach związkowych na podstawie *dokumentu strategicznego pn. „Wspieranie języka polskiego jako języka kraju pochodzenia”*. Ponadto Komisja zaleca regularny przegląd przez wszystkie kraje związkowe stanu wdrożenia powyższego dokumentu strategicznego.
12. **Kształcenie zawodowe:** Komisja zaleca pogłębienie wymiany poglądów i doświadczeń w obszarze kształcenia zawodowego, w tym zacieśnienia bezpośredniej współpracy szkół zawodowych w Polsce i w Niemczech w celu dalszej intensyfikacji współpracy transgranicznej w tej dziedzinie.
13. **Szkolnictwo wyższe:** Komisja zaleca wypracowanie odpowiednich strategii w zakresie informowania o możliwościach studiowania na polskich i niemieckich uczelniach. Powinny one uwzględniać m. in. informacje na temat możliwości wsparcia polsko-niemieckiej mobilności akademickiej w ramach umowy dwustronnej oraz programów wielostronnych, w tym programu Erasmus +. Ponadto Komisja zaleca, aby w wypracowaniu powyższych strategii brały udział właściwe instytucje strony polskiej oraz strony niemieckiej.

- Pozostałe kwestie -

14. **Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży:** Komisja z zadowoleniem odnotowuje jubileusz 25-lecia istnienia i podkreśla wybitny jej wkład we wspieranie przyjaznych relacji między Polską a Niemcami w dziedzinie współpracy młodzieży. W tym kontekście Komisja z zadowoleniem przyjęła decyzję polskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej o zwiększeniu rocznego wkładu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz PNWM o 1 mln PLN. Komisja apeluje do obydwu rządów o rozważenie dalszego zwiększenia środków na rzecz PNWM.
15. **Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej:** Komisja gratuluje Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (FWPN) z okazji jubileuszu 25-lecia jej istnienia i podkreśla szczególne znaczenie FWPN dla współpracy na płaszczyźnie społeczeństwa obywatelskiego pomiędzy Polską a Niemcami. Komisja stwierdza, że Fundacja swoją działalność finansuje głównie z dochodów, które uzyskuje na rynku kapitałowym z majątku Fundacji. Mając na uwadze od lat niskie oprocentowanie na rynku kapitałowym i jednocześnie nadal wysokie potrzeby finansowe dla wspierania działań na płaszczyźnie społeczeństwa obywatelskiego przez FWPN, Komisja widzi zasadność przeanalizowania tej sytuacji pod kątem znalezienia rozwiązań wychodzących naprzeciw potrzebom FWPN.
16. **Nagroda Polsko-Niemiecka:** Komisja podkreśla szczególną rolę, jaką Nagroda Polsko-Niemiecka odgrywa w ramach stosunków bilateralnych. Komisja podkreśla, że Komitet Nagrody w minionych latach wyróżnił wiele osobistości, które położyły zasługi na rzecz przyjaźni polsko-niemieckiej. Komisja sugeruje, aby w przyszłości przy wyborze kandydatów do Nagrody w jeszcze większej mierze niż dotychczas uwzględniane były inicjatywy zorientowane na przyszłość. Komisja rozumie potrzebę pilnego powołania nowych polskich członków do Komitetu Nagrody.
17. **Podręcznik do historii:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje polsko-niemiecki projekt pt.: „Polsko-niemiecki podręcznik do nauczania historii” jako dobry przykład współpracy polsko-niemieckiej i stwierdza z satysfakcją, że pierwszy tom podręcznika już został zrealizowany. Komisja rekomenduje, by ministrowie spraw zagranicznych zaprezentowali go polskiej i niemieckiej opinii publicznej w ramach polsko-niemieckich Konsultacji Międzyrządowych dnia 22 czerwca 2016 r.
18. **Współpraca archiwów:** Komisja z zadowoleniem odnotowuje dotychczasową współpracę archiwów państwowych i krajowych w polsko-niemieckim regionie przygranicznym, która została zainicjowana w oparciu o Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy kulturalnej z dnia 14 lipca 1997 r. oraz jest kontynuowana w ramach zapisów Protokołu posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji Mieszanej do spraw współpracy kulturalnej z 18-20 grudnia 2000 r. Temat współpracy archiwów na pograniczu polsko-niemieckim, po raz pierwszy zasygnalizowany podczas szczytu Partnerstwa Odry w 2012 roku w Greifswaldzie, będzie omawiany w ramach Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Komisja wspiera rozwój wzajemnych kontaktów oraz podejmowanie ważnych projektów.

19. **Wspólny wydział polsko-niemiecki:** Komisja zaleca bliższą współpracę instytucjonalną polskich i niemieckich uczelni. W związku z tym Komisja z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w ostatnich miesiącach na rzecz utworzenia wspólnego wydziału Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą jako wyznaczające kierunek na przyszłość. Komisja prosi wszystkie zainteresowane strony oraz rządy obydwu krajów o wyjaśnienie otwartych jeszcze kwestii, włącznie z finansowaniem.
20. **Grupa Robocza Bilans i Perspektywy:** Komisja dziękuje Grupie Roboczej Bilans i Perspektywy powołanej w ubiegłym roku przez Komitet ds. Współpracy Przygranicznej za przygotowanie broszury oraz nośnika danych elektronicznych ukazujących minione 25 lat pracy Komitetu. Komisja zachęca do rychłego zaprezentowania broszury opinii publicznej w Polsce i Niemczech.
21. **Konsultacje Międzyrządowe:** Komisja zwraca się do Rządów Polski i Niemiec o uwzględnienie wyżej sformułowanych zaleceń i sugestii w ramach polsko-niemieckich Konsultacji Międzyrządowych odbywających się w dniu 22 czerwca br.

XXVIII posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej odbędzie się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Informacje o terminie oraz miejscu obrad zostaną podane przez sekretariaty.

Anna Tulej

Dyrektor Departamentu Spraw
Międzynarodowych w Ministerstwie Spraw
Wewnętrznych i Administracji
Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodnicząca polskiej delegacji
Polsko- Niemieckiej Komisji
Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej
i Przygranicznej

Joachim Bleicker

Ambasador w Federalnym Ministerstwie
Spraw Zagranicznych

Przewodniczący niemieckiej delegacji
Niemiecko- Polskiej Komisji
Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej
i Przygranicznej